

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය (ශ්‍රී.ලං.ආ.ම) - 2014

ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ (ශ්‍රී.ලං.ආ.ම) 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1992 අංක 49 දරන පනතින් සංශෝධිත 1978 අංක 4 දරන මහ කොළඹ ආර්ථික කොමිෂන් සභා පනතේ 31 වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ආයෝජන මණ්ඩලයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටින්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරුකිරීම් ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරුකිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස මණ්ඩලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් මණ්ඩලයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්මේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ. මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ (ශ්‍රී.ලං.ආ.ම) මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සම්පූර්ණ කරන ලද කොන්ත්‍රාත් 28 ක් මත දරන ලද එකතුව රු.64,535,967 ක් වූ වියදම ප්‍රාග්ධනික කිරීමෙන් හෝ විලම්භිත වියදම් ගිණුමට මාරු කිරීමෙන් තොරව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට කෙටිගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩවලට ඇතුළත් කර තිබුණි. තවද 2008 වර්ෂයේ අත්හරින ලද Borehole pump හා සම්බන්ධිත උපාංග සැපයුම හා සවිකිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත්තුවට අදාළව වැය කරන ලද රු. 5,993,163 ක මුදලක් කෙටිගෙන යන ප්‍රාග්ධන වැඩවල පැවතුණි.
- (ආ) 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ස්ථාවර වත්කම් වලින් සියයට 67 ක් නියෝජනය වූ ව්‍යුහ ශේෂය රු. 5,162,735,184 ක් විය. ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් පිරියත හා යන්ත්‍රෝපකරණ, අභ්‍යන්තර මාර්ග, ඇවිදින මාර්ග, ජීප් රථ මාර්ග, බෝක්කු, මායිම් බිත්ති, වැට, ගේට්ටු, ගොඩනැගිලි පිටිසුම්, වැසි ජල කාණු, සැපයුම් මාර්ග, නල මාර්ග, Manholes සහ වාරිමාර්ග ඇළ ආදිය දේපල පිරියත හා උපකරණ යටතේ වර්ගීකරණය කර තිබුණි. ඉහත ස්ථාවර වත්කම්වල ස්වභාවය, සුන්බුන් වටිනාකම් සහ ජීව කාලය එකිනෙකට වෙනස් වන නමුත් සියලු වත්කම් වර්ෂ 20 ක ආර්ථික ජීව කාලය පදනම් කරගෙන හෝ වර්ෂයකට සියයට 5 ක රේටයට ක්ෂය කෙරේ.
- (ඇ) කාර්යයන් තුනකට (කොමන් වෙල්ත් විදේශීය සෘජු ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය, ගංවතුර හානි සිදුවූ අයට සහන හා සුනාම් සහන අරමුදල) අදාළව ලැබී තිබුණු රු.6,758,323 ක මුදලක් විධිමත්ව දක්වනු වෙනුවට 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට විවිධ ණයභීතියන් යටතේ වැරදි සහගත ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) කටුනායක අපනයන සැකසුම් කලාපයේ ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපාර 08 ක් විසින් භාවිතා කරන ලද අක්කර 1.46 ක ප්‍රමාණයක ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් එකතුව රු.813,238 ක්වූ බිම් කුලී ඉන්වොයිස් කර හෝ 2014 වර්ෂය තුළ ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණි. එබැවින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ආදායම එම මුදලින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඉ) කෘෂි ගොවිපොළවල් සංවර්ධන වැඩසටහන සම්බන්ධයෙන් කඩිනමින් කළයුතු මැනීම් වියදම් සපුරා ගැනීම සඳහා 2010 සැප්තැම්බර් 10 දින රු.24,844,375 ක මුදලක් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් සර්වේයර් ජනරාල් වෙත ගෙවා තිබුණි. පසුව 2011 ජනවාරි 06 දින සර්වේයර් ජනරාල් විසින් රු.9,000,000 ක මුදලක් ආපසු එවා තිබූ අතර 2011 සැප්තැම්බර් 14 දිනැති ලිපිය අනුව ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ලබාගත් සේවා සඳහා රු.14,837,882 ක තවත් මුදලක් අඩුකර ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව ලැබිය යුතු තරා ශේෂය රු.1,006,493 ක් විය. කෙසේ වුවද 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ව්‍යාපෘති මත ප්‍රාථමික වියදම් සඳහා රු.15,844,375 ක ශේෂයක් අත්තිකාරම්වල ඇතුළත් කර තිබුණි.

(ඊ) ආයෝජන මණ්ඩලයේ කාර්මික අංශයෙන් ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත් තුනකට අදාළව එකතුව රු.3,546,975 ක් වූ රඳවා ගැනීම් මුදල් දැනටමත් නිරවුල් කර තිබුණද, 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට දැක්වෙන ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීම් මුදල් ශේෂයෙහි එම මුදල ඇතුළත් කර තිබුණි.

2.2.2 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

(අ) ව්‍යාපාර ආයතන වලින් ලැබිය යුතු ශේෂ

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපාර වලින් රු.200,513,779 ක මුදලක් ලැබිය යුතු විය. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට භානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදනය හා ඒ මත ලියාහරින ලද බොල් ණය පිළිබඳ විස්තර ඉකුත් වර්ෂ 4 සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

විස්තරය	2014	2013	2012	2011	2010
-----	-----	-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපාර	719,431,52	664,452,94	701,884,11	623,861,38	
ආයතනවලින් අයකර ගත යුතු මුදල්	9	0	8	1	631,911,594
භානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදනය	518,917,75	493,484,64	492,790,57	437,041,56	
	1	9	0	0	249,452,238
භානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදනය මුළු හිඟ මුදල්වල ප්‍රතිශතයක් ලෙස	72	74	70	70	39
වර්ෂය තුළ ලියාහරින ලද බොල් ණය	1,055,613	13,483,407	5,517,032	73,113,266	8,306,417

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) භානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදන 2010 වර්ෂයේදී සියයට 39 සිට 2014 වර්ෂයේදී සියයට 72 දක්වා පසුගිය වර්ෂ 05 තුළ සිසුයෙන් වැඩිවී තිබුණු අතර ඒ අනුව එම ලැබිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීම පිළිබඳ පසු විපරම් කටයුතු ඉතා දුර්වල මට්ටමක වූ බව පෙන්වුම් කෙරුණි.
- (ii) භානිකරණය සඳහා මුළු ප්‍රතිපාදනය වූ රු.518,917,751 න්, රු.513,085,170 ක් එනම් සියයට 99 ක් පමණ වූ භානිකරණ ප්‍රතිපාදනය 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවලංගු කරන ලද හා වසා දමන ලද ව්‍යාපෘති සඳහා ලැබිය යුතු ශේෂ නියෝජනය විය.
- (iii) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වාර්ෂික ගාස්තු භානිකරණය සඳහා රු.201,545,912 ක් ප්‍රතිපාදනය කර තිබූ අතර මෙය 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු මුළු වාර්ෂික ගාස්තු රු.240,076,662 කින් සියයට 84 ක් විය.

(ආ) වෙනත් ණයගැතියන්

ආයෝජන මණ්ඩලයේ වෙනත් ණයගැතියන් පිළිබඳ හිඟ ශේෂ සහ ශේෂ පත්‍ර දිනට ඒ මත භානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදනය පිළිබඳ විස්තර ඉකුත් වර්ෂ 4 සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

විස්තරය	2014	2013	2012	2011	2010
-----	-----	-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
වෙනත් ණයගැතියන්	145,502,248	131,274,290	66,891,763	61,204,152	103,810,214
අඩමාණ ණය/ හානිකරණය					
සඳහා ප්‍රතිපාදනය	111,709,320	120,257,749	61,204,152	7,688,630	48,234,339
අඩමාණ ණය/ හානිකරණය					
සඳහා ප්‍රතිපාදනය වෙනත් මුළු					
ණයගැතියන්ගේ ප්‍රතිශතයක්					
ලෙස	76.7	91.6	91.5	12	46

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟ ශේෂයෙන් වෙනත් ණයගැතියන් මත හානිකරණය සියයට 76.7 කින් නියෝජනය වූ බැවින් එම ලැබිය යුතු හිඟ ශේෂ අයකර ගැනීම පිළිබඳ තත්ත්වය දුර්වල මට්ටමක පැවති බව දැක්වේ.
- (ii) වතුපිටිවල නිවාස ඒකක වෙන්දේසිකරුවකු වූ පුද්ගලික සමාගමකින් ලැබිය යුතු රු.1,604,200 ක මුදලක් වර්ෂ 5 කට වැඩි කාලයක සිට හිඟව පැවති අතර එම සමාගම හා ආයෝජන මණ්ඩලය අතර ගිවිසුමක් පවතින බවට තහවුරු කර ගැනීම සඳහා කිසිදු සාක්ෂියක් නොතිබුණි.
- (iii) වෙනත් ණයගැතියන් යටතේ දැක්වෙන රු.507,650 ක මුදල් උනන්දුව හා රු.2,090 ක නොග උනන්දුව වර්ෂ 11 කට වැඩි කාලයක සිට නොවෙනස්ව පැවතුණි.
- (iv) වර්ෂ අවසානයට රු.145,502,248 ක් වූ වෙනත් මුළු ණයගැතියන්ගෙන් රු.94,959,501 ක් එනම් සියයට 65 ක් රජයේ ආයතනවලින් ලැබිය යුතු ශේෂ වලින් නියෝජනය විය.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- වර්ෂ 02 කට වැඩි කාලයක් රජයේ ආයතනවලින් ලැබිය යුතු හිඟ ශේෂ අයකර ගැනීම වෙනුවට බොල් හා අඩමාණ ණය සඳහා ගිණුම්වල සියයට 100 ක ප්‍රතිපාදනයක් කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් කරන ලද ප්‍රතිපාදනය රු.82,911,083 ක් විය.
- පහත සඳහන් පරිදි රජයේ අමාත්‍යාංශ තුනකින් ලැබිය යුතු ලෙස දක්වා තිබූ රු.5,257,979 ක වෙනත් ණයගැතියන් භෞතිකව නොපැවතුණි.

රජයේ අමාත්‍යාංශයේ නම

2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට
ලැබිය යුතු මුදල

-----	-----
	රු.
පුනරුත්ථාපන හා දමිළ කටයුතු අමාත්‍යාංශය	2,099,895
ව්‍යාපාර සංවර්ධන, කර්මාන්ත ප්‍රතිපත්ති හා ආයෝජන ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශය	710,550
ව්‍යාපාර සංවර්ධන හා ආයෝජන ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශය	2,447,534

	5,257,979
	=====

2.2.3 පැහැරහරින ලද එකතු කළ අගය මත බදු

මණ්ඩලය විසින් 2013 වර්ෂයේ 4 වන කාර්තුවට අදාළව රු.9,108,682 ක් වූ එකතු කළ අගය මත බදු ගෙවා නොතිබුණි. මෙම මුදල ප්‍රේෂණය කිරීමට 2015 මැයි 31 වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.4 ආපසු ගෙවිය යුතු තැන්පතු

එකතුව රු.25,569,041 ක් වූ රඳවා ගැනීම් මුදල්වලින් කොන්ත්‍රාත් 69 කට අදාළව රු.4,970,347 ක් වූ මුදලක් එනම් සියයට 19 ක් වර්ෂ 03 කට වැඩි කාලයක සිට නිරවුල් කර නොතිබුණි.

2.2.5 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

වියදමේ ස්වභාවය, ගෙවීම් වර්ෂය, ක්‍රමක්ෂය කළ මුළු කාලපරිච්ඡේදය, ක්‍රමක්ෂය සඳහා ඉතිරි කාලපරිච්ඡේදය ආදී සාක්ෂි නොමැති වීම හේතුවෙන් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.415,062,611 ක් වූ විලම්භිත වියදම් ශේෂය සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි විය.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) 2008 ජුනි 26 දිනැති අංක 13/2008 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය

චක්‍රලේඛ විධිවිධාන වලට පටහැනිව මාසික ප්‍රවාහන හා ඉන්ධන දීමනා ලබාගන්නා ආයෝජන මණ්ඩලයේ සේවකයන් විසින් මාසිකව රු.15,000 ක රියදුරු දීමනා නවදුරටත් ලබාගෙන තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු.2,874,500 ක්වූ මුදලක් ඉහත දීමනා සඳහා ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ගෙවා තිබුණි.

(ආ) 1994 ජුනි 14 දිනැති අංක 95 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය, 2006 සැප්තැම්බර් 22 දිනැති අංක 30 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛය සහ 2007 ජනවාරි 02 දිනැති අංක ඩීඑම්එස්/ඒ2/බීඕඅයි දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු ලිපිය

(i) අදාළ අධිකාරීන්ගෙන් අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව ආයෝජන මණ්ඩලයේ සේවකයන්ගේ වෘත්තීය දීමනා හෝ පශ්චාත් උපාධි දීමනා ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මණ්ඩලය විසින් රු.6,766,104 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

(ii) ප්‍රධාන කාර්යසාධන ගෙවීම් වෙනුවෙන් නව පැමිණීමේ දීමනා යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වාදීම මගින් ආයෝජන මණ්ඩලයේ සේවකයන් සඳහා චක්‍රලේඛ විධිවිධානවලට පටහැනිව පැමිණීමේ දිරි දීමනා සහ භාවිතා නොකළ වෛද්‍ය නිවාඩු මුදල් කර ගැනීමේ දීමනාද ගෙවා තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මෙම දීමනා දෙක මත රු.128,419,019 ක වැඩිපුර ගෙවීමක් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් දරා තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ආයෝජන මණ්ඩලයේ මෙහෙයුම්වලින් වූ ප්‍රතිඵලය රු.432,571,478 ක බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂය සඳහා බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභය රු.313,548,256 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.119,023,222 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කෙරුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලියාපදිංචි සමාගම් දෙකකින් රු.12,807,450,000 ක් වූ මුළු ඉඩම් වාරිකයෙන් රු.289,522,676 ක් වූ ඉඩම් වාරික ආදායම් කොටස ලැබීම මඟින් ආදායම වැඩිවීම සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත

මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා ලබාගත හැකි වූ තොරතුරු අනුව, ආයෝජන මණ්ඩලයේ සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත කිහිපයක් ඉකුත් වර්ෂ 03 සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

අනුපාත	2014	2013	2012	2011
ලාභදායීත්ව අනුපාත				
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය	12.05	10.45	10.29	3.89
මුළු වත්කම් මත ප්‍රතිලාභය	0.93	1.2	0.95	0.33
හිමිකම් මත ප්‍රතිලාභය	0.95	1.2	0.99	0.28
ක්‍රියාකාරී අනුපාත				
ණයගැති පිරිවැටුම් අනුපාතය (වාර ගණන)	4.48	3.98	3.36	3.19
ණයගැති එකතු කිරීමේ කාලය (දින ගණන)	81	92	109	114
දැවැන්දීම අනුපාත (වාර ගණන)				
ජංගම අනුපාතය	204.90	170.8	120.11	329.29
මුළු වත්කම් වලට ශුද්ධ ජංගම වත්කම්	51.19	41.4	16.75	69.63

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (i) ආයෝජන මණ්ඩලයේ ණය එකතු කර ගැනීම දුර්වල මට්ටමක පැවතුණි.
- (ii) ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් විශාල මුදලක් කාරක ප්‍රාග්ධනයේ ආයෝජනය කර තිබුණි. එබැවින් ආයෝජන මණ්ඩලයේ ලාභදායීත්වය සතුටුදායක මට්ටමක නොතිබුණි.

3.2.2 වියදම් විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දරන ලද මුළු වියදම්වලින් රු.මිලියන 2,802.7 ක් එනම් සියයට 82 ක් පරිපාලන වියදම් නියෝජනය වූ අතර පරිපාලන වියදම්වලින් සියයට 60 ක් පුද්ගලික පඩිනඩි සඳහා දරා තිබුණි. මණ්ඩලයේ වියදම පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් පහත සඳහන් වගුවෙන් දැක්වේ.

වියදම් වර්ගය

වර්ෂය සඳහා වියදම

	2014		2013	
	මුදල	ප්‍රතිශතය	මුදල	ප්‍රතිශතය
	රු.මිලියන		රු.මිලියන	
මෙහෙයුම්	299.38	11	337.01	13
පරිපාලන	2,303.29	82	1,983.45	79
රජයේ බදු	161.68	6	148.12	6
මූල්‍ය හා වෙනත් පිරිවැය	38.35	1	39.95	2
	2,802.70		2,508.53	

3.2.3 අපනයන සැකසුම් කලාප, කාර්මික උද්‍යාන හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල පිළිබඳ මූල්‍ය විශ්ලේෂණය

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) විශාල පරිපාලන පිරිවැය හා ආදායම් උත්පාදනය සඳහා ඉඩම් උභයෝජනය හේතුවෙන් අපනයන සැකසුම් කලාප දෙකක් හා කාර්මික උද්‍යානයක් 2008 වර්ෂයේ සිට අඛණ්ඩව පාඩු දරා තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

කලාප / උද්‍යාන

වර්ෂය තුළ දරන ලද පාඩු

	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000
වතුපිටිවල	99	2,969	7,766	15,743	13,703	12,787	11,872
කොශ්ගල	43,027	14,050	11,775	26,980	17,503	23,149	23,412
මල්වත්ත කාර්මික උද්‍යානය	4,635	2,748	5,531	3,226	3,458	3,639	2,576

- (ආ) ව්‍යාපාර සඳහා ජලය සැපයීමෙන් ශුද්ධ ආදායම වැඩිවීම හේතුවෙන් පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 34 කින් සීමාවක අපනයන සැකසුම් කලාපයේ බදු පෙර ලාභය වැඩි වී තිබුණි.

- (ඇ) ආනයන හා අපනයන සේවා ගාස්තු වැඩිවීම හේතුවෙන් පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 33 කින් කටුනායක අපනයන සැකසුම් කලාපයේ බදු පූර්ව ලාභය වැඩි වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

(අ) 2014 වර්ෂය තුළ හා ඉකුත් වර්ෂ 5 තුළ ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වගන්තිය යටතේ අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති, ගිවිසුම්වලට එළඹී ව්‍යාපෘති, අවලංගු කරන ලද සහ වසා දමන ලද හා අත් හිටුවන ලද මුළු ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

වර්ෂය	අනුමත කරන ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	ගිවිසුම් කරන ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	අත්සන් කරන ලද සංඛ්‍යාව	වර්ෂය තුළ ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	අවලංගු කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	වසා දමන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	අත්හිටුවන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව
	✓ *	✓ *	-	✓ *	✓ **	✓ **	✓ **
2014	181	148	87	52	68	5	
2013	176	145	93	120	38	7	
2012	238	163	98	79	26	9	
2011	160	165	99	47	7	4	
2010	364	270	144	124	28	10	
2009	384	182	134	93	12	4	
එකතුව	1,503	1,073	655	515	179	39	

- ✓ * පවත්නා ව්‍යාපෘති ව්‍යාප්ත කිරීම ඇතුළත්ව
- ✓ ** ව්‍යාපෘති පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය අනුව

- (i) 2009 වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ අනුමත ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව සියයට 53 කින් අඩු වී තිබූ අතර පෙර වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී එය සියයට 3 කින් වැඩිවී තිබුණි.
- (ii) වාණිජ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව 2009 වර්ෂයේ 134 සිට 2014 වර්ෂයේ 87 දක්වා අඩුවී තිබුණි.
- (iii) පෙර වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවලංගු කරන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව සියයට 58 කින් අඩුවී තිබූ අතර වසා දමන ලද ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව සියයට 78 කින් වැඩි වී තිබුණි.

(ආ) විදේශීය සෘජු ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම

(i) 2009 සිට 2013 කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ආකර්ෂණය කර ගන්නා ලද විදේශීය සෘජු ආයෝජන (FDI) පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

2014	2013	2012	2011	2010	2009
-----	-----	-----	-----	-----	-----

	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන	රු.මිලියන
නිෂ්පාදන	333.90	359.76	307.65	322.42	159.65	164.47
කෘෂිකාර්මික	5.72	8.47	7.17	17.97	6.45	3.69
සේවා	506.34	236.34	426.74	269.14	29.48	52.55
යටිතල	682.45	786.83	596.60	456.53	320.72	381.54
ආයෝජන මණ්ඩලයට අයත් නොවන ව්‍යාපෘති	87.85	-	-	-	-	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	1,616.26	1,391.40	1,338.16	1,066.06	516.30	602.25
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- ❖ කෘෂිකාර්මික අංශය යටතේ ආකර්ෂණය කරගන්නා ලද ආයෝජනයන් සියයට 32 කින් අඩු වී තිබූ අතර ආකර්ෂණය කර ගන්නා ලද මුළු විදේශීය සෘජු ආයෝජන පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 16 කින් වැඩි වී තිබුණි.
 - ❖ නිෂ්පාදන අංශයේ විදේශීය සෘජු ආයෝජනයන් 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සියයට 7 කින් වැඩි වී තිබුණි.
- (ii) 2009 සිට 2014 කාලපරිච්ඡේදය තුළ ආයෝජන මණ්ඩලය හරහා සිදුකළ විදේශීය සෘජු ආයෝජන (FDIS) සහ දේශීය ආයෝජනයන් (LI) පහත දැක්වේ.

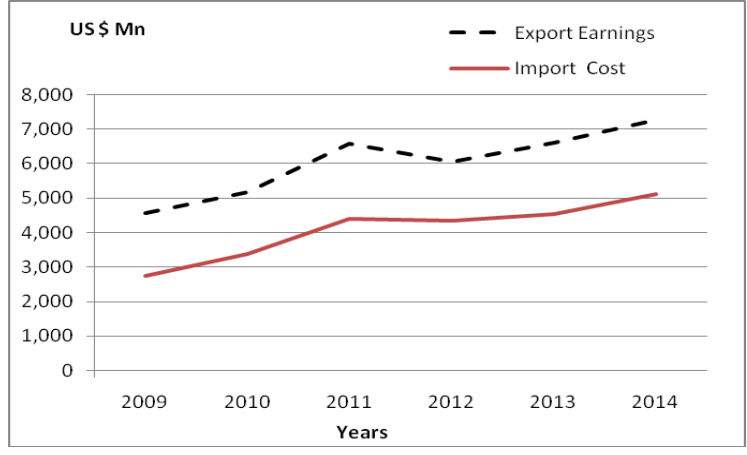
වර්ෂය	උපලබ්ධි විදේශීය සෘජු ආයෝජන (FDI)	උපලබ්ධි දේශීය සෘජු ආයෝජන
-----	-----	-----
	රු.මිලියන	රු.මිලියන
2014	1,135,236	631,130
2013	956,183	555,025
2012	828,005	452,154
2011	655,513	368,587
2010	536,140	331,849
2009	495,506	278,762

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ උපලබ්ධි විදේශීය සෘජු ආයෝජන (FDI) සහ දේශීය ආයෝජන ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව පිළිවෙලින් සියයට 19 කින් හා සියයට 14 කින් වැඩි වී තිබුණි.

(ඇ) ආනයන පිරිවැය සහ අපනයන ඉපැයීම්

සමාලෝචිත වර්ෂය සහ පසුගිය වර්ෂ 5 තුළ ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යවසායන්හි මුළු ආනයන පිරිවැය සහ අපනයන ඉපැයීම් පහත වගුවෙන් හා රූප සටහනින් දැක්වේ.

වර්ෂය -----	අපනයන ඉපැයීම් ----- එජාඩො මිලියන	ආනයන පිරිවැය ----- එජාඩො මිලියන
2014	7,257	5,112
2013	6,606	4,525
2012	6,042	4,345
2011	6,572	4,400
2010	5,171	3,360
2009	4,563	2,739



ආනයන පිරිවැය හා අපනයන ඉපැයීම් පිළිබඳ උපනතිය

පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2013 හා 2014 වර්ෂවලදී ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යවසායන් මගින් අපනයන ඉපැයීම් පිළිවෙලින් සියයට 15 කින් හා සියයට 2 කින් වැඩි වී තිබූ අතර පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2013 හා 2014 වර්ෂවලදී ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යවසායන් මගින් දරන ලද ආනයන පිරිවැය පිළිවෙලින් සියයට 2 කින් හා සියයට 15 කින් වැඩි වී තිබුණි.

4.2 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය යටතේ එකතුව රු.37,936,276 ක් වූ පහත දැක්වෙන වියදම් දරා තිබුණද මෙම වියදම් ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය සඳහා අදාළ නොවන බැවින් මෙම මුදල් වැය කිරීමේ අරමුණු විගණනයේදී ප්‍රශ්නකාරී වේ.

(i) 2014 දෙසැම්බර් 09 දින බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පවත්වන ලද හම්බන්තොට - කොත්කල්වේ - 2014 අදාළව වියදම් සඳහා පුද්ගලික සමාගම් 2 කට ගෙවන ලද රු.22,425,000 ක ගෙවීම.

(ii) පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය රාජ්‍ය ප්‍රධානීන්ගේ රැස්වීමට (CHOGM) සමගාමීව ජනකලා කේන්ද්‍රයේ පැවති ප්‍රදර්ශනයට අදාළව 2014 මාර්තු 26 දින ශ්‍රී ලංකා සංචාරක කාර්යාංශයට කරන ලද රු.10,000,000 ක ගෙවීම.

(iii) ජනාධිපතිවරයාගේ ප්‍රතිරූපය ගොඩනැගීමට අදාළව දේශීය පුවත්පත්වල දැන්වීම් සඳහා රු.3,311,276 ක් වැය කිරීම.

(iv) උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත්වල මෑත කාලීන සංවර්ධනය පිළිබඳ මිනිත්තු 9.5 ක වාර්තා විකුපටියක් නිෂ්පාදනය සඳහා රු.2,200,000 ක් වැය කිරීම.

(ආ) වැලිවැව ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශයේ හෙක්ටයාර් 72.8904 ක භූමි භාගයක නිවාස 15 ක් ඉදිකිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩ කිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවට (SLLRDC) රු.මිලියන 100 ක මුදලක් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ගෙවා තිබුණි. සුරියවැව ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාංගනය සඳහා ප්‍රවේශ මාර්ගය ඉදිකිරීම හේතුවෙන් නිවාස අහිමි වූ පුද්ගලයන් සඳහා මෙම නිවාස ඉදිකරන ලදී. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණයන් ද කරනු ලැබේ.

- (i) නිවාස ඉදිකිරීම පිළිබඳ ආයෝජන මණ්ඩලයට ඇති වගකීම විගණනයේදී ප්‍රශ්න සහගතය.
- (ii) මෙම නිවාස වලින්, නිවාස 5 ක් දේශපාලන අධිකාරීන් විසින් නම් කරන ලද බාහිර පාර්ශවයන් සඳහා භාරදී තිබුණි.
- (iii) 2013 දෙසැම්බර් 06 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අනුව, ඉහත ඉඩමේ අයිතිය ආයෝජන මණ්ඩලයට පැවරිය යුතුය. කෙසේ වුවද ඉඩමේ අයිතිය 2015 මැයි වන විටත් මාරු කර නොතිබුණි. එබැවින් ඉදිකරන ලද නිවාසවල අයිතිය අවිනිශ්චිතව පැවතුණි.

4.3 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

(අ) මාතර, ගොඩගම විශේෂ ආර්ථික කලාපයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා අක්කර 830 ක භූමි භාගයක් අත්පත් කර ගැනීමට අදාළ මූලික වියදම් සඳහා රු.මිලියන 15 ක මුදලක් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වුවද ආයෝජන පහසුකම් සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල උප කමිටුව (CSIF) විසින් 2008 ජනවාරි 10 දින එම අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය නතර කර යෝජනාව අත්හිටුවා තිබුණි. එම අතරතුරදී මේ සම්බන්ධයෙන් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ඔවුන් විසින් දරන ලද වියදමට එරෙහිව රු.2,899,062 ක මුදලක් ආපසු අය කරගෙන තිබූ අතර පසුව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් රු.2,000,000 ක් අයකරගෙන තිබුණි. ඉතිරි මුදල වන රු.10,100,938 මේ දක්වා අයකරගෙන නොතිබුණි.

(ආ) ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් 2007 හා 2008 වර්ෂ වලදී ලෝක වෙළඳ මධ්‍යස්ථාන ගොඩනැගිල්ලෙන් මහල් නවයක් රු.මිලියන 1,150 මුදලකට මිලදීගෙන තිබූ අතර ඉන් වර්ග අඩි 14,075 ක ප්‍රමාණයක් රේඛීය අමාත්‍යාංශයට කුලියට දී තිබුණි. මේ අතරතුර කුලී පදනම මත වර්ග අඩි 1,012 ප්‍රමාණයක් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ලබාගෙන තිබූ අතර ඒ සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු.4,012,377 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

(ඇ) ලෝක වෙළඳ මධ්‍යස්ථානයෙන් කාර්යාල ඉඩ පහසුකම් ලබාගැනීම සඳහා 1996 නොවැම්බර් මාසයේදී පුද්ගලික සමාගමක් සමඟ ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් බදු ගිවිසුමකට එළඹ තිබූ අතර ආරම්භක තැන්පතුවක් ලෙස රු.2,637,240 ක මුදලක් ඉහත සමාගමට ගෙවා තිබුණි. පසුව මෙම කාර්යාල ඉඩ පහසුකම එම සමාගමට 2010 ජූනි මාසයේදී භාරදී තිබුණි. කෙසේ වුවද, 2014 දෙසැම්බර් 31 වන විටත් තැන්පත් කරන ලද මුදල අයකර ගැනීමට ආයෝජන මණ්ඩලයට නොහැකි වී තිබුණි.

(ඈ) මුල් ගිවිසුමේ අංක 19 දරන වගන්තිය ප්‍රකාරව ආයෝජන මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් ආයෝජන සමාගම් සඳහා එහි බදු දේපල අයිතීන් හා පවරා දුන් පරිශ්‍රවල අයිතීන් හා එහි ගොඩනැගිලි සහ යන්ත්‍රෝපකරණ හා සවිකිරීම් ත්‍රිපාර්ශ්වීය ගිවිසුමක් මගින් ඕනෑම බැංකුවකට සහ / හෝ ණය දෙන ආයතනයකට උකස් කිරීමට අවසර ලබාදී තිබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් අඩුපාඩු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) ආයෝජන මණ්ඩලයේ නීති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් උකස් කරන ලද ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සඳහා විධිමත් ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.
- (ii) දේපල පිළිබඳ බදු දේපල අයිතීන් උකස් කිරීම මගින් ලබාගත හැකි වටිනාකම සම්බන්ධයෙන් මුල් ගිවිසුමේ හෝ ත්‍රිපාර්ශ්වීය ගිවිසුමේ සීමා කිරීම් හෝ ප්‍රමාණ කිරීම් ඇතුළත් කර නොතිබුණි. තවද සමාගම් බොහෝ ප්‍රමාණයක් මූල්‍ය ආයතනවලින් ලබාගත් ණය ගෙවීම පැහැර හැරීම මගින් ඇවර කර තිබුණි.

- (iii) උකස් කරන ලද ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සම්බන්ධයෙන් වූ නිරවුල් නොවූ ප්‍රශ්න හේතුවෙන් ඉඩම් වටිනාකම අහිමි වීම, නිශ්කාර්ය ඉඩම් මත වූ ආවස්ථික පිරිවැය ආයෝජන මණ්ඩලයට ලැබිය යුතු මුදල් අහිමි වීම වැනි අලාභ ආයෝජන මණ්ඩලයට දැරීමට සිදුවී තිබුණි.
- (ඉ) 2000 දෙසැම්බර් 29 දිනට පවතින විදුලි ගාස්තු රේටය වාර්ෂිකව සියයට 6.9 කට වඩා වැඩි වුවහොත් විදුලි ගාස්තු ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමට හොරණ අපනයන සැකසුම් කලාපයේ පිහිටි රබර් නිෂ්පාදන සමාගමක් සමඟ ආයෝජන මණ්ඩලය එකඟ වී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.
- (i) ව්‍යාපෘතිය සඳහා අනුමැතිය ලබාදීමට පෙර අදාළ රාජ්‍ය ආයතනවලින් තක්සේරු වාර්තාවක් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ලබාගෙන නොතිබුණි.
 - (ii) 2002 ජුනි සිට 2007 සැප්තැම්බර් දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ විදුලි ගාස්තු රේටය වැඩිවීම සම්බන්ධයෙන් රු.356,793,568 ක මුදලක් සහ ජාත්‍යන්තර වාණිජ මණ්ඩලයේ (ICC) ජාත්‍යන්තර බේරුම්කරණ අධිකරණය මගින් දෙන ලද අවසාන තීරණය ප්‍රකාරව හානිය සඳහා ගෙවීම ප්‍රමාද වීම මත පොලිය සහ සමාගම විසින් දරන ලද බේරුම්කරණ පිරිවැය සඳහා රු.388,161,877 ක මුදලක් ද සමාගම විසින් දුන් තීරණයට විරුද්ධව ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ඉල්ලා තිබුණි. ඉහළ වාණිජ අධිකරණයේදී ජාත්‍යන්තර වාණිජ මණ්ඩලය විසින් දුන් තීරණයට විරුද්ධව ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් අභියාචනයක් කර තිබුණි. පසුව ආයෝජන මණ්ඩලයට වාසිවන අයුරින් ලබාදී තිබූ තීන්දුවට එරෙහිව සමාගම විසින් අභියාචනයක් කර තිබුණි. මෙම නඩු දෙකම නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මෙහෙයවනු ලැබේ.
 - (iii) ව්‍යාපෘතිය සඳහා අනුමැතිය ලබාදීමට පෙර පරිභෝජනය සඳහා ප්‍රදේශයේ රබර් දැව ලබාගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව අදාළ රජයේ ආයතනවලින් තක්සේරු වාර්තාවක් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ලබාගෙන නොතිබුණි.
 - (iv) අධිකරණ නඩු පවතින බැවින් මෙම සමාගමෙන් ආයෝජන මණ්ඩලයට ලැබිය යුතු බිම් කුලිය, ජල බිල්පත් හා බංගලා කුලිය ආදිය අයකර ගැනීමට ආයෝජන මණ්ඩලයට නොහැකි වී තිබුණි.
- (ඊ) ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් පර්ත් වතුයාය මිලදීගෙන තිබුණු අතර වතු යායෙන් කොටසක් වර්ෂ 5 ක කාලයක් සඳහා කළමනාකරණය කිරීමට ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවට (SLSPC) භාරදී තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.
- (i) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවෙන් (SLSPC) අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2006 වර්ෂයේ සිට ආයෝජන මණ්ඩලයට ලැබී නොතිබුණි.
 - (ii) 2005 වර්ෂය තුළදී ප්‍රේෂණය කරන ලද රු.මිලියන 10 ක මුදල හැරුණු විට, එකඟ වූ පරිදි සංස්ථාව විසින් එහි ලාභය ක්‍රමවත්ව ආයෝජන මණ්ඩලයට ප්‍රේෂණය කර නොතිබුණි. 2006 වර්ෂය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, පර්ත් වතුයායට අදාළව ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවෙන් ලැබිය යුතු මුදල රු.මිලියන 16.47 ක් විය. කෙසේවුවද ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාවෙන් ලැබිය යුතු නිවැරදි මුදල 2014 දෙසැම්බර් 31 දක්වාත් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

- (iii) පර්ක් වතුයායේ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුමේ කොන්දේසිවලට පටහැනිව, කළමනාකරණ ගාස්තු සියයට 15 කින් වැඩි කිරීම, පර්ක් වතුයාය විසින් ආදායම ඒකපාර්ශ්විකව උපයෝජනය කිරීම, පර්ක් වතුයායෙන් උපයා ගන්නා ලද රු.මිලියන 20 ක්වූ ආදායම කොන්ත්‍රාත්කරුගේ නමින් ආයෝජනය කිරීම, රු.මිලියන 12.42 ක්වූ මෝටර් වාහන හා බංගලා කුලී අවිධිමත්ව ජංගම ගිණුම් මාර්ගයෙන් කොන්ත්‍රාත්කරුට මාරු කිරීම වැනි කරුණු තවමත් විසඳාගත යුතුව ඇත.

4.4 නිෂ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම්

2003 ජනවාරි 08 දින රු.97,937,000 ක පිරිවැයට මිලදී ගන්නා ලද මලීදුව කන්ද වතුයාය නම් වූ අක්කර 122 රුඩ් 01 පර්චස් 27.4 ක ඉඩම 2014 මැයි අවසානය දක්වා කිසිදු කාර්යයකට උපයෝජනය කර නොතිබුණි. ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය අනුව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙම ඉඩමේ පොත් අගය රු.100,800,000 ක් විය.

4.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) විධායක ශ්‍රේණියේ තනතුරු 84 ක් ඇතුළත් කාර්ය මණ්ඩලයේ විවිධ වර්ගයන්හි පුරප්පාඩු 136 ක් 2014 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් පුරවා තවද අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයෙන් බැහැරව ලිපිකරු හා සමාන්තර කාර්ය මණ්ඩලයේ 11 ක් සේවයේ යෙදී සිටි අතර තනතුරු 24 ක් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත පුරවා තිබුණි.
- (ආ) ආයෝජන මණ්ඩලයේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය අනුව සභාපති හෝ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වශයෙන් එම තනතුර සඳහා එක් නිලධාරියෙකු පමණක් අනුමත කර තිබුණි. කෙසේ වුවද කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් තොරව ඉහත තනතුරු සඳහා වෙනම නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු පත්කර තිබුණි.
- (ඇ) මහා භාණ්ඩාගාරයේ කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් විධිමත් අනුමැතිය සහ 1994 ජුනි 14 දිනැති අංක 95 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය හා 2009 මැයි 26 දිනැති අංක 39 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශය ලබාගැනීමෙන් තොරව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තනතුර සඳහා මාසයකට ලීටර් 300ක ඉන්ධන දීමනාවක් සහිතව රු.200,000 ක හා රු.525,000 ක ඒකාබද්ධ පරිශ්‍රමිකයන් මණ්ඩලය විසින් 2013 නොවැම්බර් 19 දින හා 2014 නොවැම්බර් 20 දින පැවති එහි රැස්වීම් වලදී අනුමත කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හිටපු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට 2014 නොවැම්බර්, දෙසැම්බර් හා 2015 ජනවාරි මාස සඳහා ඒකාබද්ධ පාරිශ්‍රමික ලෙස පිළිවෙලින් රු.337,890 ක්, රු.537,475 ක් හා රු.575,235 ක් ගෙවා තිබුණි.
- (ඈ) 2009 මැයි 26 දිනැති අංක 39 දරන කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛයේ 1 වගන්තියේ විධිවිධානවලට පටහැනිව සභාපතිවරයා සඳහා නේවාසික පහසුකම්, ගුවන් ගමන් බලපත්‍ර හා සංග්‍රහ දීමනා ඇතුළත්ව රු.640,000 ක මාසික පාරිශ්‍රමිකයක් ලබාදීමට මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර තිබුණි. ඒ අනුව 2013 හා 2014 වර්ෂ තුළදී එවකට සභාපතිවරයාට එකතුව රු.15,578,333 ක්වූ මුදල් ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වුවද 2011 සැප්තැම්බර් 15 දිනැති අංක 58(2) දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 1.2 වගන්තිය ප්‍රකාරව, ස්වයං - මූල්‍යයන ප්‍රවර්ධනාත්මක නියෝජිතයාගෙන් (ප්‍රවර්ධනාත්මක - ඒ) යටතේ රජය සතු ව්‍යාපාරවල සභාපතිවරයෙකු මාසයකට රු.70,000 ක මාසික දීමනාවකට පමණක් හිමිකම් ලබයි. ඒ අනුව ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් පසුගිය වර්ෂ 2 තුළ රු.13,949,666 ක මුදලක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.

- (ඉ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් විධිමත් අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් තොරව 2014 වර්ෂය තුළ රු.344,584,251 ක මුදලක් හෝ මූලික වැටුපෙන් සියයට 96 ක් දීමනා ලෙස කාර්ය මණ්ඩලයට ගෙවා තිබුණි.

4.6 වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන සඳහා ලබාදී තිබූ සම්පත්

යහපාලනය සඳහා රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීරීඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 8.3.9 හා 9.4 වගන්ති අනුව, රේඛීය අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් වෙනුවෙන් රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් විසින් වියදම් දැරීමට හෝ කිසිදු අවස්ථාවක එහි සම්පත් යෙදවීමට අවසර ලබාදී නොමැත. මෙම විධිවිධාන වලට පටහැනි පහත සඳහන් අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (i) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රේඛීය අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් එකතුව රු.878,500 ක වියදම් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් දරා තිබුණි.
- (ii) තවද විධිමත් අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව, සහකාර අධ්‍යක්ෂ, ආරක්ෂක නිලධාරී, පිළිගැනීම් නිලධාරී හා කාර්යාල සහකාර තනතුරු සඳහා ආයෝජන මණ්ඩලයේ නිලධාරී 4 දෙනෙකු රේඛීය අමාත්‍යාංශයට අනුයුක්ත කර තිබූ අතර ඔවුන්ගේ වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු.3,443,263 ක මුදලක් 2014 වර්ෂය සඳහා දරා තිබුණි.
- (iii) ඊට අමතර වශයෙන්, මෝටර් වාහන 2 ක් එවකට රේඛීය අමාත්‍යාංශයට මුදා හැර තිබූ අතර 2009 සිට 2013 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා රු.2,751,809 ක මුදලක් අළුත්වැඩියා හා නඩත්තු වියදම් ලෙස දරා තිබුණි. එහෙත් මෙම මුදල අමාත්‍යාංශයෙන් අය කරගෙන හෝ ලැබිය යුතු මුදල් ලෙස ආයෝජන මණ්ඩලයේ ගිණුම් ගත කර නොතිබුණි. මෙම වාහන ආයෝජන ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශයට ස්ථිරව මුදා නොහරින ලද බවත් සභාපතිවරයා ඔහුගේ පිළිතුරෙහි සඳහන් කර තිබුණි.

4.7 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ පුද්ගලික සමාගමක් නිෂ්පාදන පිළිබඳ ව්‍යාපාරයක් ස්ථාපිත කර ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඇහලුම් හා වෙනත් රෙදිපිළි අපනයනය සඳහා ආයෝජන මණ්ඩලය සමඟ 1992 අගෝස්තු 14 දින ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. 1992 නොවැම්බර් 5 දින ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් අවසන් කර එකඟ වූ වන්දිය සමඟ සියලු ගොඩනැගිලි හා එහි යන්ත්‍ර ආයෝජන මණ්ඩලයට පැවරීම සඳහා සමාගමෙන් ඉල්ලා තිබුණි. ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් සම්පූර්ණ හා අවසාන නිරවුල් කිරීම ලෙස රු.23,835,535 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

එම ගෙවීම් මත, සමාගම විසින් ආයෝජන මණ්ඩලයෙන් රු.37,200,000 ක තවදුරටත් ගෙවීමක් අපේක්ෂාවෙන් බේරුම්කරණ වන්දියක් බලපැවැත්වීම සඳහා බේරුම්කරණ පනතේ 31 වගන්තිය යටතේ අංක එච්සී/ඒආර්බී/1254/02 දරන නඩුව කොළඹ මහාධිකරණයේ ගොනු කර තිබුණි. මහාධිකරණය විසින් 2012 මැයි 14 දින කරන ලද තීන්දුව ප්‍රකාරව 2002 සිට 2014 දක්වා රු.64,938,350 ක උපවිත පොලී කොටස සමඟ රු.102,138,350 ක මුදලක් ගෙවීමට ආයෝජන මණ්ඩලය වගකීමට යටත් විය. තවද මහාධිකරණ තීන්දුවට අනුකූල වීමට ආයෝජන මණ්ඩලයට නොහැකි වීම හේතු කොටගෙන රු.102,138,350 කට ආයෝජන මණ්ඩලයේ බැංකු ගිණුමක් භාරයට ගැනීමට වාණිජ මහාධිකරණයේ රෙජිස්ට්‍රාර් විසින් 2014 දෙසැම්බර් 22 දින නියෝගයක් දී තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 සංයුක්ත සැලැස්ම

2009 සිට 2013 දක්වා කාලපරිච්ඡේදය සඳහා සංයුක්ත සැලැස්ම දක්වා තිබූ ඉලක්කයන් සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් තොරව 2011 සිට 2016 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා හා 2014 සිට 2016 කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් නව සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණි. නව සැලැස්මට අනුව නිශ්චිත කාලරාමුවක් සමග නිශ්චිත ඉලක්කයන් තහවුරු කර නොතිබුණි.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

සංයුක්ත සැලැස්මට අනුකූල වන පරිදි සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

5.3 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 9.12 වගන්තියට අනුව, අවම වශයෙන් මාස 3 කට වරක් විගණන කමිටුව ක්‍රමානුකූලව රැස්විය යුතු අතර අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සඳහා නිර්දේශයන් සහිතව එහි නිරීක්ෂණයන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. 2014 වර්ෂය තුළදී විගණන කමිටු රැස්වීම් 4 ක් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් පවත්වා තිබුණද, සියළුම රැස්වීම් වර්ෂයේ අවසාන මාස 6 තුළ පවත්වා තිබුණු බැවින් නිරීක්ෂණයන් අඛණ්ඩව සමාලෝචනය කිරීමට මෙය ඵලදායී ක්‍රමයක් ලෙස භාවිතා කර නොතිබුණි.

5.4 අයවැය පාලනය

අයවැයගත හා තථ්‍ය ආදායම සහ වියදම අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන දුර්වලතා වරින්වර මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) ගිණුම් වාර්තා/ ලේඛන පවත්වා ගැනීම
- (ආ) පුද්ගලික පඩිනඩි
- (ඇ) ව්‍යාපාරයන්ගෙන් ලැබිය යුතු මුදල් එකතු කර ගැනීම.
- (ඈ) ජර්නල් සටහන් පිළිබඳ පාලනය